

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації

Миколаївська обласна бібліотека для дітей

Пам'ятні дати Миколаївщини 2025 року

Матеріали на допомогу бібліотекарям і освітянам
до планування роботи на 2025 рік

Миколаїв 2024

УДК (059)

П 15

Укладачка Вікторія ЩЕРБАК

Літературна редакторка Валентина ТАРАСОВА

Відповідальна за випуск Тетяна ЖАЙВОРОНОК

Пам'ятні дати Миколаївщини 2025 року : матеріали на допомогу бібліотекарям і освітянам до планування роботи на 2025 рік / Миколаївська обл. б-ка для дітей ; уклад. В. Щербак ; ред. В. Тарасова. - Миколаїв, 2024. - 24 с.

Видання включає довідкові, фактографічні та бібліографічні матеріали до пам'ятних і ювілейних дат Миколаївщини на 2025 рік. Призначене бібліотекарям, освітянам, краєзнавцям, а також широкому колу поціновувачів історії рідного краю.

Січень

	Січень
1	135 років тому створено Миколаївську телефонну мережу (1890)
3	110 років з дня відкриття трамвайного руху в Миколаєві (1915)
*	90 років з дня відкриття Миколаївського стаціонарного театру (1935) (нині Миколаївський академічний художній драматичний театр)
5	235 років тому закладено перший фрегат «Святий Миколай» (1790)
*	160 років тому вийшов перший номер газети «Николаевский вестник» (1865) (редактор і видавець - Є. С. Павловський). Видавалась до 1885 р.
10	90 років від дня народження Валерія Євдокимовича Купцова (1935-2021), миколаївського художника, графіка, члена Національної спілки художників України (1971)
11	130 років від дня народження Юліана Григоровича Оксмана (1895-1970), літературознавця, історика літератури та журналістики, уродженця м. Вознесенська
14	95 років від дня народження Вадима Андрійовича Сердцева (1930), миколаївського інженера, озеленювача, почесного громадянина міста Миколаєва (2019), «Городянина року» в спеціальній номінації «Я люблю рідне місто» (2012)
15	145 років від дня народження Павла Семеновича Ходченка (1880-1967), українського прозаїка, мемуариста, редактора, уродженця с. Лук'янівка Миколаївського р-ну
16	150 років від дня народження Григорія Феофановича Манілова (1875-1954), українського диригента, педагога, організатора і керівника симфонічного оркестру Миколаївського філармонічного товариства та робітничого

	оркестру народних інструментів, заслуженого діяча мистецтв (1950)
24	90 років від дня народження Юрія Андрійовича Макушина (1935), миколаївського скульптора, члена Національної спілки художників України (1975), народного художника України (2015)
27	230 років тому засновано м. Вознесенськ (1795)
31	45 років від дня народження Сергія Васильовича Мицика (1980), педагога, культуролога, директора Миколаївського фахового коледжу культури і мистецтв, заслуженого працівника культури України, лауреата обласної премії ім. М. Аркаса (2005), «Городянина року» в номінації «Культура» (2019)
	Лютий
3	95 років тому запущено в експлуатацію нову паротурбінну станцію та поновлено електропостачання Миколаєва. Місто стало шостим в Україні по освітленості вулиць (1930)
8	85 років з дня смерті Василя Григоровича Смекаліна (1901-1940), українського педагога і композитора, уродженця м. Вознесенська
*	85 років з дня смерті Спиридона Феодосійовича Черкасенка (1876-1940), українського письменника, уродженця м. Новий Буг
12	90 років від дня народження Юрія Мейєровича Гросмана (1935-2016), миколаївського поета, керівника літературного об'єднання «Заря»
14	105 років з дня смерті Йозефа (Йосипа Йосиповича) Карбульки (1866-1920), українського музиканта, директора і педагога Миколаївського музичного училища

16	65 років від дня народження Іни Олегівни Мяло (1960), миколаївської художниці, дизайнерки, модельєрки, майстрині декоративного мистецтва, членкині Національної спілки художників України (2005) та Спілки дизайнерів України (1998)
22	55 років від дня народження Вікторії Григорівни Чорнобрової (1970), української поетеси, членкині Національної спілки письменників України (2000), уродженки с. Романова Балка Первомайського р-ну
23	280 років від дня народження Івана Єгоровича Старова (1745- 1808), архітектора, автора першого архітектурного плану м. Миколаєва
24	125 років від дня народження Олексія Володимировича Квасницького (1900-1989), відомого українського вченого у галузі фізіології тварин, уродженця с. Лиса Гора Первомайського р-ну
28	195 років від дня народження Григорія Миколайовича Ге (1830-1911), письменника, громадського діяча, краєзнавця, драматурга
	Березень
1	100 років тому створено Миколаївський самодіяльний оркестр під керівництвом Григорія Феофановича Манілова (1925)
5	25 років від дня народження Олени Євгенівни Півненко (2000), миколаївської письменниці, лауреатки Міжнародної німецько-української премії ім. О. Гончара (2021)
9	150 років від дня заснування фельдшерської школи в Миколаєві (<i>нині базовий медичний фаховий коледж</i>) (1875)
11	145 років від дня народження Олександра Сергійовича Вознесенського (справжнє прізвище Бродський) (1880 - 1939),

	поета, драматурга, перекладача, уродженця м. Вознесенська
*	85 років від дня народження Світлани Григорівни Фоміних (1940-2009), викладачки миколаївського фахового коледжа культури і мистецтв, керівниці жіночої академічної хорової капели, лауреатки Шевченківської премії (1993), повної кавалерки орденів «За заслуги», заслуженого працівника культури України (1987)
15	75 років від дня народження Володимира Юрійовича Пучкова (1950-2019), миколаївського поета, журналіста, перекладача, редактора газети «Вечерний Николаев», заслуженого журналіста України (1999), члена Національної спілки письменників України (1986), Національної спілки журналістів України (1974)
16	125 років з часу створення Миколаївського імператорського музичного училища (1900) (нині Миколаївський фаховий коледж музичного мистецтва)
18	60 років від дня народження Юрія Йосиповича Любарова (1965), начальника управління з питань культури та культурної спадщини Миколаївської міської ради
19	110 років від дня народження Миколи Григоровича Цибаня (1915-1987), директора Південного турбінного заводу «Зоря», почесного громадянина м. Миколаєва
23	60 років від дня народження Іни Павливни Андражевської (1965), миколаївської художниці, членкині Національної спілки художників України
24	Указом Президента України з метою відзначення подвигу, масового героїзму та стійкості громадян, виявлених у захисті своїх міст під час протистояння збройній агресії російської федерації проти України, Миколаєву присвоєно відзнаку «Місто-герой України» (2022)
28	День визволення м. Миколаєва від німецько-нацистських

	загарбників (1944)
*	85 років від дня народження Євнана Ісраїловича Мірзоева (1940-2017), художника, члена Національної спілки художників України (1993)
31	105 років тому став до ладу Миколаївський цегельний завод (1920)
*	100 років від дня народження Івана Ілліча Чебаненка (1925-2012), вченого-геолога, академіка, заслуженого діяча науки і техніки, уродженця мікрорайону Матвіївка м. Миколаєва
Квітень	
4	День звільнення Миколаївської області від німецько-нацистських загарбників (1944)
7	65 років від дня народження Сергія Євгеновича Піскурьова (1960), миколаївського поета, публіциста, перекладача, драматурга, театрознавця, члена Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» (2006), Національної спілки театральних діячів України (2000) та Національної спілки журналістів України (2000)
8	50 років від дня народження Павла Олександровича Колесникова (1975-2014), підполковника Збройних сил України, учасника російсько-української війни, мешканця Миколаєва. Одну з вулиць Миколаєва названо на честь героя
17	170 років від дня народження Марії Карпівни Садовської-Барілотті (1855-1891), української співачки, драматичної актриси, уродженки с. Кам'яно-Костувате Вознесенського р-ну
19	175 років від дня народження Руфіма Гавриловича Судковського (1850-1885), художника, уродженця міста Очакова
21	85 років від дня народження Ганни Терентіївни Гревцової (1940), вченої-ботаніка, докторки біологічних наук,

	професорки, уродженки с. Новополтавка Баштанського р-ну
23	85 років від дня народження Георгія Федоровича Романовського (1940-2020), науковця, ректора Національного університету кораблебудування ах. адмірала Макарова (1993-2008), доктора технічних наук (1986), професора (1988), заслуженого діяча науки і техніки України (1995), «Городянина року» в номінації «Вища школа» (2001), Почесного громадянина м. Миколаєва (2002),
*	80 років від дня народження Вікторії Григорівни Гержикової (1945), ахів чині у галузі виноробства, заслуженої діячки науки і техніки України, уродженки м. Первомайськ
25	65 років від дня народження Ірини Олександрівни Гудим (1960), миколаївської видавчині, редактора
29	50 років з дня відкриття у Миколаєві музею «Підпільно-партизанського руху на Миколаївщині в 1941-1944 роках» (1975)
	Травень
6	40 років з часу відкриття у Миколаєві площі Перемоги (1985)
8	50 років тому відкрито Курган Слави у м. Нова Одеса (1975). Автори - миколаївські скульптори Ю. А. Макушин та І. В. Макушина
17	110 років від дня народження Івана Антоновича Луценка (1915-2006), літературознавця, критика, уродженця с. Прибужжя Вознесенського р-ну
21	110 років від дня народження Костянтина Федоровича Ольшанського (1915-1944), командира роти морської піхоти, старшого лейтенанта. Десант під керівництвом К. Ф. Ольшанського весною 1944 р. висадився в тилу ворога на території Миколаївського морського порту і понад дві доби бився з ворогом, відбив 18 запеклих атак і відстояв зайняті

	позиції. Із 68 десантників живими залишилися лише 12 бійців. Це єдина операція в роки війни, коли всі її учасники були удостоєні звання Героя Радянського Союзу. Загиблих десантників поховали на головній площі міста. На честь їхнього безсмертного подвигу в 1946 р. встановили пам'ятник
*	75 років від дня народження Анатолія Олеговича Здиховського (1950-1992), миколаївського художника, члена Національної спілки художників України (1985)
22	185 років від дня народження Марка Лукича Кропивницького (1840-1910), драматурга, режисера, актора, творча діяльність якого пов'язана з Миколаєвом
23	215 років від дня народження Михайла Михайловича Кир'якова (1810-1839), агронома-лісовода, історика, публіциста, колекціонера, уродженця с. Ковалівка Миколаївського р-ну
*	65 років від дня народження Василя Івановича Шуляра (1960), миколаївського педагога, директора Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслуженого вчителя України
24	205 років тому спущений на воду на суднобудівній верфі Адміралтейства перший колісний дерев'яний пароплав «Везувій» (1820)
25	35 років тому у с. Тернівка зареєстровано Дружество болгарської культури ім. Христо Ботева (1990)
	<i>Цього місяця виповнюється:</i>
	85 років з дня відкриття Новобузької Педагогічної школи (1940), з січня 1945 р. за наказом Міністерства освіти заклад перейменовано на педагогічне училище (нині Комунальний заклад фахової передвищої освіти «Новобузький фаховий педагогічний коледж»)

Червень

6	105 років від дня народження Георгія Івановича Бельцова (1920-2009), українського художника, члена Національної спілки художників України (1958), який деякий час мешкав у смт. Веселинове
15	85 років від дня народження Валерія Васильовича Малини (1940), українського мистецтвознавця, члена Національної спілки художників України (1984), голови Миколаївського осередку Спілки майстрів народного мистецтва України (1990—1996)
19	85 років від дня народження Лоренца Карловича Юстуса (1855-1925), інженера, керівника Миколаївського торговельного порту який 35 років свого життя віддав Миколаєву та порту
22	115 років від дня народження Володимира Івановича Восковського (1910-1987), легендарного миколаївського футбольного тренера
*	80 років тому в м. Первомайську відкрито швейну фабрику (1945), (нині Приватне акціонерне товариство «Санта-Україна»)
25	95 років тому в Миколаєві збудовано нову будівлю миколаївського портового елеватора (1930), після чого він став одним із найбільших елеваторів у державі та Європі і третім у світі, справжнім еталоном вітчизняного портового елеваторного будівництва
	<u>Цього місяця виповнюється:</u>
	* 35 років з часу створення Миколаївського товариства єврейської культури (1990)

Липень

2	30 років від дня народження Єгора Васильовича Середюка (1995-2022), українського військовослужбовця, капітана, командира ланки штурмової авіації 299 БрТА Збройних сил України, учасника російсько-української війни, Героя України (2022), мешканця с. Мартинівське Вознесенського р-ну. Одну з вулиць Миколаєва названо на честь героя
8	95 років від дня народження Олександра Васильовича Кушніренка (1930-1993), миколаївського живописця, члена Національної спілки художників України (1986)
11	65 років від дня народження Віктора Анатолійовича Коптева (1960), миколаївського художника, члена Національної спілки художників України (1992)
12	90 років від дня народження Валентини Остапівни Бондарчук (1935-1989), миколаївської скульпторки, членкині Національної спілки художників України
13	40 років від дня народження Сергія Борисовича Зубця (1985), миколаївського поета, лауреата премії ім. О. Гончара (2009)
20	90 років від дня народження Анатолія Миколайовича Сикварова (1935-2010), миколаївського письменника, громадського діяча
21	80 років від дня народження Сергія Вікторовича Цушка (1945-2021), українського поета, прозаїка, перекладача, барда, члена Національної спілки письменників України (1997), уродженця с. Лиса Гора Первомайського р-ну
23	95 років тому створено Миколаївський суднобудівний технікум (1930) (нині Миколаївський фаховий політехнічний коледж)
*	60 років від дня народження Ольги Марківни Артим (1965), миколаївської художниці, членкині Національної спілки

	художників України (1988)
25	110 років з часу заснування Трубкового і електромеханічного заводу (ТЕМвод) (1915), який виготовляв трубки та детонатори для морських снарядів, мін та приладів для керування артилерійським вогнем. Завод проіснував до 1918 р.
28	45 років тому стала до ладу перша черга Миколаївського глиноземного заводу (1980)
31	65 років від дня народження Володимира Володимировича Гладишева (1960), науковця, прозаїка, літературного критика, доктора педагогічних наук, професора, члена Національної спілки журналістів України
*	65 років від дня народження Юрія Ісайовича Гранатурова (1960), громадського та політичного діяча, заступника голови Миколаївської обласної державної адміністрації, міського голови м. Миколаєва (2014-2015), голови адміністрації Ленінського р-ну (2010-2013) (нині Інгульський р-н м. Миколаєва)
Серпень	
5	65 років від дня народження Геннадія Анатолійовича Молчанова (1960), миколаївського письменника, художника, драматурга
10	105 років тому в Миколаєві засновано першу профтехшколу (1920)
14	125 років тому відкрито відділення Миколаївської громадської бібліотеки (1900) (нині <i>Центральна міська бібліотека ім. М. Кропивницького м. Миколаєва</i>)
18	80 років від дня народження Валерія Сергійовича Бурлаки (1945-2003), миколаївського художника-графіка, члена Національної спілки художників України (1982)

24	100 років від дня народження Євгенії Сакевич-Даллас (1925-2015), громадської діячки, художниці, письменниці, моделі, уродженки с. Кам'яна Балка Первомайського р-ну
27	60 років від дня народження Олександра Дмитровича Добровольського (1965), директора Миколаївської обласної філармонії, музиканта
28	85 років від дня народження Миколи Андрійовича Євтушенка (1940-2022), миколаївського актора, режисера, автора п'єс та віршів для дітей, просвітянина
31	55 років від дня народження Ганни Валеріївни Румянцевої (1970), директорки видавництва «Іліон», активної популяризаторки книжкової справи у Миколаївській обл, постійної учасниці тематичних форумів, конкурсів і виставок, володарки Почесної відзнаки «Зірка культури міста Миколаїв - 2021»)
Вересень	
1	60 років тому заснований Миколаївський технікум радянської торгівлі (1965) (нині Миколаївський фаховий коледж економіки та харчових технологій)
4	35 років від дня народження Ольги Геннадіївни Харлан (1990), відомої української спортсменки, тренерки, фехтувальниці, заслуженої майстрині спорту України, олімпійської чемпіонки, повної кавалерки орденів «За заслуги» та «Княгині Ольги», членкині президії Національної федерації фехтування України, Почесної громадянки м. Миколаєва (2019), удостоєної звання «Людина року» (2008) та «Городянин року» в спеціальній номінації «Слава міста», чиє ім'я вписане в міжнародний Зал слави FIE
8	35 років тому вийшов з друку перший номер газети «Вечерний Николаев» (1990). Газета була офіційним друкованим виданням Миколаївської міської ради. В межах

	закону «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації», у 2016 р. Миколаївська міська рада вийшла із засновників газети та передала її колективу. З 2024 р. газета виходить українською мовою та змінила назву на «Вечірній Миколаїв»
13	День міста Миколаєва (згідно зі статутом відзначають у другу неділю вересня)
14	30 років від дня народження Вадима Андрійовича Благовісного (1995-2022), українського військовослужбовця, підполковника Повітряних сил Збройних сил України, Героя України (2022). З 2018 р. служив у Миколаєві в складі 299-ї бригади тактичної авіації. Одну з вулиць Миколаєва названо на честь героя
17	20 років тому в Миколаєві відкрито пам'ятник Святому Миколаю (2005) (скульптор І. Булавицький, архітектори О.Бондар, А. Павлов)
18	105 років тому засновано Миколаївський кораблебудівний інститут (нині <i>Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова</i>) (1920)
21	95 років від дня народження Володимира Тимофійовича Позняка (1930-1993), відомого українського історика, доктора історичних наук, уродженця с. Лиса Гора Первомайського р-ну
22	Утворення Миколаївської області (1937)
25	80 років від дня народження Івана Яковича Булавицького (1945), миколаївського художника, скульптора, графіка, члена Національної спілки художників України (1978), заслуженого діяча мистецтв України (2000), голови художньої ради Миколаївського відділення Художнього фонду України (1979-1989), голови правління Миколаївської обласної організації НСХУ (1997-2005), автора прапора м. Миколаєва (1999), герба і прапора Миколаївської обл. (2001), нагрудних

	знаків «Городянин року, «Людина року», пам'ятників «Святий Миколай» (2005) та «Скорботний ангел Чорнобиля» (2007). Удостоєний звання «Городянин року» в номінації «Мистецтво» (2005), почесної відзнаки міського голови «За заслуги перед містом Миколаїв» (2015)
26	60 років з дня відкриття стадіону «Суднобудівник» (1965) (нині <i>Центральний міський стадіон</i>)
28	115 років від дня народження В'ячеслава Ілліча Стрельського (1910-1983), вченого-історика, краєзнавця, який деякий час жив і працював у Миколаєві
Жовтень	
1	20 років тому в Миколаєві відкрито та освячено храм Святителя Миколая (2005)
*	35 років від дня народження Ангеліни В'ячеславівни Кріхелі (1990), миколаївської письменниці, журналістки, членкині Національної спілки журналістів України (2014)
3	150 років тому засновано Первомайський машинобудівний завод (1875) (нині <i>ТДВ «Первомайськдизельмаш»</i>)
4	185 років від дня народження Віктора Карловича Кнорре (1840-1919), вченого-астронома німецького походження, уродженця м. Миколаєва
*	80 років від дня народження Тетяни Михайлівни Купцової (1945), миколаївської художниці, членкині Національної спілки художників України (1976), заслуженої художниці України (2016), голови молодіжного об'єднання при Миколаївській обласній організації НСХУ (1974-1987), володарки почесної відзнаки Міністерства культури і мистецтв України «За досягнення в розвитку культури і мистецтв» (2000), відзнаки Миколаївської обласної ради «За заслуги перед Миколаївщиною» II ст. (2015), «Городянин

	року» в номінації «Мистецтво» (2009)
5	75 років від дня народження Володимира Григоровича Пахомова (1950), миколаївського майстра у галузі декоративно-прикладного та монументального мистецтва, члена Національної спілки художників України (2000)
*	20 років з дня смерті Еміля Ізраїльовича Январьова (Штемберг) (1931-2005), поета, журналіста, педагога, громадського діяча, почесного громадянина Миколаєва (1999)
8	95 років тому вийшов перший номер газети «Вісті Снігурівщини» Снігурівського р-ну (1930) (нині Баштанський р-н)
12	120 років від дня народження Володимира Степановича Моргуценка (1905-1943), українського педагога, керівника підпільної антифашистської організації «Партизанська іскра», що діяла в роки Великої Вітчизняної війни у с. Кримка Первомайського р-ну
*	85 років від дня народження Валерія Федоровича Фальова (1940), миколаївського поета, журналіста
13	90 років від дня народження Якова Айзековича Тубліна (1935-2011), поета, суднобудівника
16	70 років від дня народження Антоніни Миколаївни Пустовіт-Димової (1955), української спортсменки з академічного веслування, майстрині спорту міжнародного класу, срібної призерки Олімпійських ігор (1980)
18	75 років від дня народження Олександра Васильовича Матійка (1950), миколаївського художника, викладача, заслуженого діяча мистецтв України (2013)
19	40 років з дня відкриття художнього музею ім. Є. А. Кібрика у м. Вознесенську (1985) (нині Вознесенський художній музей ім. Є. А. Кібрика)

21	75 років від дня народження Олександра Олександровича Митрофанова (1950-2021), тележурналіста, генерального директора Миколаївської обласної державної телерадіокомпанії (2000-2014), заслуженого журналіста України (1997), «Городянина року» у номінації «Засоби масової інформації» (2000)
25	90 років від дня народження Валентина Павловича Шкварця (1935), краєзнавця, доктора історичних наук (1998), професора, академіка української академії історичних наук, заслуженого діяча науки і техніки України (2002)
27	55 років тому створено Миколаївську обласну організацію Національної спілки художників України (1970)
31	60 років від дня народження Інеси Андріївни Завялової (1965), миколаївської письменниці, поетеси, філологині, психологині, громадської діячки
Листопад	
7	45 років від дня народження Світлани Геннадіївни Чебанової (1980), миколаївської художниці, ілюстраторки, волонтерки, володарки Почесної відзнаки «Зірка культури міста Миколаїв - 2022»
11	105 років від дня народження Михайла Івановича Божаткіна (1920-2010), українського письменника, поета, журналіста, члена Національної спілки письменників України, Національної спілки журналістів, «Почесного громадянина» м. Миколаєва (2004)
15	130 років від дня народження Бориса Сергійовича Каменського (1870-1949), скрипаля, педагога, уродженця м. Миколаєва
22	130 років від дня народження Миколи Дмитровича Лагути (1895-1937), миколаївського краєзнавця, археолога, педагога,

	громадського діяча
*	65 років від дня народження Марії Петрівни Пахомової (1960), майстрині декоративно-прикладного мистецтва, членкині Національної спілки художників України (1992)
26	40 років від дня народження Михайла Віталійовича Козлова (1985-2014), старшого солдата Збройних сил України, учасника російсько-української війни, нагородженого орденом «За мужність» III ступ. (помертньо), мешканця м. Миколаєва
	Грудень
8	225 років тому в Миколаєві відкрита та освячена Старокупецька церква Різдва Пресвятої Богородиці (1800), (нині кафедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці)
12	100 років від дня народження Мирослави Сергіївни Гурладі (1925-2002), літературознавиці, критикині, докторки філологічних наук (1973), професорки (1986), уродженки м. Вознесенськ
13	50 років тому створено хоровий колектив під керівництвом Світлани Григорівни Фоміних (нині <i>Народний академічний жіночий хор ім. С. Г. Фоміних</i>) (1975)
18	170 років від дня народження Амвросія Андрійовича Ждахи (1855-1927), українського графіка, майстра акварельної мініатюри, колекціонера старовинних монет, зброї, уродженця м. Очакова
19	110 років від дня народження Миколи Григоровича Цибаня (1915-1987), директора Південного турбінного заводу (наукове виробниче об'єднання «Зоря») у 1963-1978 рр., почесного громадянина м. Миколаєва (1982)
29	85 років від дня народження Юрія Олександровича Миронова (1940-2002), українського прозаїка, члена Національної спілки письменників України (1985), голови Миколаївської

	обласної організації Національної спілки письменників України (1991-2000)
*	55 років від дня народження Надії Леонідівни Пінчук-Войтенко (1970), миколаївської художниці, членкині Національної спілки художників України (2002)
	<u>Цього місяця виповнюється:</u>
	* 55 років з часу заснування Миколаївського академічного обласного театру ляльок (1970)
	<u>Цьогоріч виповнюється:</u>
	* 235 років з часу заснування в с. Богоявленське (нині <i>Корабельний р-н м. Миколаєва</i>) першої в країні школи практичного землеробства і тваринництва (1790) під керівництвом професора Михайла Григоровича Ліванова. Школа діяла до 1797 р.
	* 235 років тому в Миколаєві призначена міська влада — магістрат та поліцейська служба (1790)
	* 230 років з часу проведення першого перепису населення м. Миколаєва (1795)
	* 225 років з часу відкриття та освячення Старокупецької церкви Різдва Пресвятої Богородиці в Миколаєві (1800) (нині <i>каф едральний собор Різдва пресвятої Богородиці</i>)
	* 225 років з часу створення в Миколаєві Чорноморської лікарської управи (1800)
	* 185 років з часу відкриття в Миколаєві першого приватного театру Івана Міллера (1840)
	* 170 років з часу побудови наплавного мосту через р. Південний Буг (1855)
	* 165 років з часу заснування Миколаївського телеграфного

	відділення (1860)
	* 165 років від дня народження Адольфа Ісидоровича Коссо (1860-1917), каліграфа, шрифтолога, уродженця м. Миколаєва
	* 160 років від дня народження Андрія Львовича Гранкіна (1865-1916), миколаївського журналіста, видавця, письменника
	* 160 років тому затверджено перший список вулиць м. Миколаєва (1865)
	* 140 років з часу створення Миколаївської біржі (1885)
	* 135 років тому в Миколаєві видано книгу Г. М. Ге «Исторический очерк столетнего существования города Николаева при устье Ингула» (1890)
	* 135 років тому в с. Мигія на кошти шляхтича Йосипа Скаржинського відкрили Ольгинсько-Скаржинську сільськогосподарську школу з навчальним господарством (1890) (нині Відокремлений структурний підрозділ «Мигійський фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»)
	* 110 років з часу спорудження першого в світі підводного мінного загороджувача «Краб» на заводі «Наваль» (1915)
	* 105 років з часу заснування у с. Веселинове бібліотеки-читальні (1920) (нині - КЗ «Публічна бібліотека» Веселинівської селищної ради)
	* 105 років з часу заснування у с. Криве Озеро бібліотеки (1920) (нині - КЗ «Кривоозерська Центральна бібліотека» Кривоозерської селищної ради)
	* 105 років з часу відкриття у м. Нова Одеса бібліотеки (нині - КЗ «Новоодеська публічна бібліотека») (1920)
	* 100 років з часу відкриття у с. Снігурівка бібліотеки-читальні (1925) (нині - Публічна бібліотека Снігурівської

	міської ради)
	* 95 років з часу відкриття Очаківської міської бібліотеки (1930)
	* 95 років з часу заснування Новобузького технікуму механізації сільського господарства (1930) (нині Відокремлений структурний підрозділ «Новобузький фаховий коледж Миколаївського Національного аграрного університету)
	* 90 років з часу відкриття у с. Полтавка районної бібліотеки при будинку культури (1935) (нині - КЗ «Баштанська публічна бібліотека»)
	* 85 років тому на базі Баштанської машинно-тракторної станції створено першу жіночу тракторну бригаду (1940)
	* 80 років тому в Миколаєві закладено Парк Перемоги (1945)
	* 70 років з часу введення в дію Первомайського цукрового заводу (1955)
	* 65 років з початку роботи Миколаївського трансформаторного заводу (1960)
	* 65 років з часу відкриття нового Центрального ринку (1960)
	* 60 років тому став до ладу Очаківський хлібозавод (1965)
	* 55 років з початку роботи Новобузького сироробного заводу (1970)
	* 35 років тому засновано Миколаївське обласне товариство-землятцтво «Дагестан» (1990)
	* 30 років з виходу першого номеру міської газети «Николаевские новости» (1995)
	* 30 років тому було засновано Закрите акціонерне товариство «Миколаївський калійний термінал» (1995) (нині «Морський спеціалізований порт НІКА-ТЕРА»)

	* 30 років тому в Миколаєві зареєстровано ТОВ «Сандора» (1995)
	* 30 років тому організоване перше миколаївське товариство грузинської культури «Мамулі» (1995)

У роботі зі створення календаря використано видання:

Єрмілов В. Пам'ятні дати, події і факти з історії охорони здоров'я Миколаївщини / В. Єрмілов. - Миколаїв : [б. в.], 2007. - 26 с.

Жадько В. О. А степ як море: нариси, інтерв'ю. - К., 2003. - 356 с.: іл.

Живлюща сила ємигії : літ. антологія Миколаївщини / гол. ред. В. І. Шуляр ; уклад. : І. Ю. Береза, П. В. Водяна, В. І. Марущак [та ін.]. - Миколаїв : Іліон, 2014. - 412 с.

Крючков Ю. С. Град Святого Николая : путеводитель по старому Николаеву / Ю. С. Крючков. - Николаев : Возможности Киммерии, 2003. - 256 с.

Крючков Ю. С. История Николаева от основания до наших дней / Ю. С. Крючков. - Николаев : Возможности Киммерии, 1999. - 374 с.

Лауреати обласної премії ім. М. Аркаса: альманах / укл. І. І. Александренко. - Миколаїв: Можливості Кіммерії, 2006. - 120 с.

Лидеры Николаева. Век XXI : біограф. енцикл. Миколаївської області. Кн. 1 / авт. проекту С. М. Сухопаров. - Николаев : СПАЖ, 2022. - 224 с. : іл. - (Элита Николаевской области).

Литераторы «Стапеля» Черноморского судостроительного завода : (к 85-летию Литературного объединения «Стапель») :

справочник / сост. : В. Г. Чебанов, Л. Г. Колосова. - 2 изд. - Николаев : Стапель, 2014. - 88 с.

Лифанов В. Николаев, 1789-1989: страницы истории : справочник / В. Лифанов, В. Миющенко. - Одесса : Маяк, 1989. - 166 с.

Літературна Миколаївщина в особах : бібліогр. покажч. / Миколаїв. держ. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гмирьова ; за ред. В. П. Бойченка ; склад. Н. А. Полівода. - Миколаїв : Ганна Гінкул, 2001. - 96 с.

Людина року. Городянин року (1996-2020) : загальноміськ. прогр. : біобібліограф. довід. / Центр. міськ. б-ка ім. М. Л. Кропивницького, ЦБС для дорослих м. Николаєва, ЦВГД «Наваль-Експерт». - 20-те вид. допов. і перероб. - Миколаїв : Іліон, 2021. - 268 с.

Миколаївський літератор-2018 : довідник / упоряд. М. В. Тасинкевич; ред. рада: Д. Д. Кремінь, Є. Г. Мірошніченко, Н. С. Щедрова. - 5-те вид., випр. та допов. - Миколаїв : [б. в.], 2018. - 59 с.

Миколаївщина багатонаціональна : з історії етнічних спільнот регіону / Миколаїв. облдержадмін., ; Миколаїв. обл. рада ; Упр. у справах преси та інф-ції, відділ у справах національностей Миколаїв. облдержадмін. ; Рада нац. т-в Миколаїв. обл. ; за ред. Л. С.-М. Каймаразової. - 3-є вид. - Миколаїв : Вид-ць Прокопчук Т. Ю., 2012. - 736 с. : іл. - Бібліогр. в кінці розд.

Николаевский литератор-2010: справочник / сост. Е.Г. Мирошніченко. - Николаев : Изд. Прокопчук Т. Ю., 2010. - 43 с.

Николаевцы: 1789-1999 : энцикл. слов. / гл. ред. В.А. Карнаух. - Николаев, «Возможности Киммерии», 1999. - 375 с.

Огренич Н. Хронограф Миколаївщини / Н. Огренич. - Миколаїв : Вид-во Ірини Гудим, 2007. - 184 с.

Письменники Радянської України, 1917-1987 : біобібліогр. довід. - Київ : Рад. письменник, 1988. - 719 с.

Провідники духовності в Україні : довідник / за ред. І. Ф. Кураса. - Київ : Вища школа, 2003. - 783 с.

Сучасні миколаївські митці, 1970-2000 / Нац. спілка художників України ; Миколаїв. обл. орг. / ред. В. А. Карнаух. - Миколаїв : Можливості Кіммерії, 2000. - 122 с.

Узбереги Божої ріки : іст. календар Миколаївщини, 1703-2003 / авт. проекту і упоряд. В. О. Жадько. - Київ : СТД Жадько В.О., 2003. - 748 с.

Хто є хто на Миколаївщині. Видатні земляки : довід.-бібліограф. вид. Вип. 1 / авт.-упоряд. В. В. Болгов. - Київ : Поліграфкнига, 2005. - 160 с., іл.

Художники Миколаївщини : 40 років на творчій ниві : довід. / Миколаївська обласна організація національної спілки художників України ; упоряд. О. К. Приходько ; худож. оформ. В. С. Мітченко. - Миколаїв : Вид-ць Шамрай Т. М., 2013. - 162 с. : іл., портр. - (Південна бібліотека).

Человек года. Горожанин года (1996-2016) : общегород. программа : биобиблиогр. справ. / Благотворительный фонд «Николаев-2000» ; Центр. б-ка им. М. Кропивницького ЦБС для взрослых ; ЦИОМ «Наваль-експерт». - Николаев : Илион, 2017. - 17-е изд., допов. - 234 с.

Шевченківський енциклопедичний словник Миколаївщини : 200-літтю від дня народж. Тараса Шевченка присвяч. / упоряд. І. Б. Марцінковський. - Миколаїв : НУК, 2014. - 564 с. : іл., портр. - (Шевченкіана Миколаївщини).

Шкварець В. Миколаївщина : погляд крізь століття : нарис історії / В. Шкварець, М. Мельник. - Миколаїв : [б. в.], 1994. - 386 с.

Дати наведено за новим стилем.